

Liikenne- ja viestintäministeriö
kirjaamo@lvm.fi

Luonnos valtioneuvoston asetukseksi ajokorteista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Liikenne- ja viestintäministeriö on lähettänyt luonnoksen valtioneuvoston asetukseksi lausunnon antamista varten.

CAP-Group Oy

CAP-Group Oy on Suomen suurin valtakunnallinen ja vahvasti kasvava kuljettajakoulutusyrittäjä, joka luo asiakkailleen merkittävää lisäarvoa. CAP-Group Oy tuottaa Suomessa korkealaatuista kuljettajakoulutusta yrityksille ja Puolustusvoimille sekä ajokortti- ja ammattipätevyyskoulutusta kuluttajille. CAP-Group Oy:n palveluksessa on noin 270 henkilöä sekä useita sopimuskouluttajia. Yrityksemme tavoitteita ovat jatkuva kasvu, markkinajohtajuus kuljettajakouluttajana sekä kuljettajakoulutuspalvelujen kokonaisvaltainen kehittäminen.

Lausunto

CAP-Group Oy antaa luonnoksesta lausunnon.

Ajokorttiopetuksen uudistuksen yksi keskeisin tavoite on toteuttaa hallitusohjelman kärkihankkeita digitalisaatiosta ja normien purkamisesta.

Ajokorttiin tähtävä koulutus on viime vuosikymmeninä koettu parantaa säätelemällä opetusmääriä ja sisältöjä sekä opetuksen jaksotusta ohjaavaa opetussuunnitelmaa uusimpien teoreettisten näkemysten mukaisesti. Tästä kehityssuunnasta ja yksityiskohtaisesta sääntelystä johtuen ajokortin hankkimiskustannukset ovat nousseet. Ajokortin hinta koetaan Suomessa korkeaksi. Hallitusohjelman tavoitteiden lisäksi ajokortin hankkimiskustannusten alentaminen sääntelyä keventämällä on muodostunut yhdeksi kannusteeksi uudistaa järjestelmää tutkintopainotteisemmaksi.

CAP-Group Oy kannattaa ajokorttiopetuksen ja sen toteutuksen vaatimuksien keventämistä, opetuksen valinnaisuuden lisäämistä sekä erilaisia oppimis- ja opetusmenetelmiä tukemaan yksilöllistä osaamisen hankkimistapaa.

CAP-Group Oy kannattaa ensimmäisen ajokortin koulutuksen toteuttamista 11 §:n mukaisesti.

CAP-Group Oy kannattaa ajo-opetuksen vähimmäismäärää ensimmäistä moottoripyörän ajokorttia varten ja toteutustapaa 12 §:n mukaisesti.

CAP-Group Oy kannattaa ajo-opetuksen vähimmäismäärää auton B-luokan ajokorttia varten 13 §:n mukaisesti.

CAP-Group Oy kannattaa B-luokan riskientunnistamiskoulutuksen toteuttamista 14 §:n mukaisesti. Riskientunnistamiskoulutuksen toteuttamiseksi yksilöllisten tarpeiden mukaan jätetään sopivasti väljyyttä ja kuluttajalle annetaan todellisia vaihtoehtoja valita markkinalähtöisesti tarpeitansa vastavaa opetuspalvelu.

CAP-Group Oy kannattaa ryhmän kaksi ajokorttiluokkien teoria- ja ajo-opetuksen vähimmäismääriä luonnoksen mukaisesti.

Ajokorttiopetuksen toteuttamisen keventäminen ja monimuotoisuus tarjoaa kuluttajalle vaihtoehtoja ja helpottaa asiakkaan valintaa.

Uusiin palvelukonsepteihin ja simulaattoreihin on Suomessa useampi alan toimija investoinut useita miljoonia euroa. Kehitystyötä autokoulujen markkinalähtöisten palvelujen kehittämiseksi ovat CAP-Group Oy:n lisäksi tehneet mm. Suomen Autokoululiitto ry, Haagan Autokoulu Oy / Helsingin Autokouluvarustelu Oy, Datadrivers Oy, Suomen Kelpo Kuski Oy ja Turvallisuutta Teille-oppimateriaalit.

CAP-Group Oy on kaupallisena toimijana kehittänyt aikaisemmin etäteoriaopetusta kuljettajaopetuskokeilun kautta, josta on muodostunut suosittu tapa käydä autokoulun teorialuokkia. Vuositasolla n. 10 000:sta asiakkaastamme n. 75 % valitsee etäteoriaopetusta.

CAP-Group Oy:llä on käynnissä oleva kuljettajaopetuskokeilu ajosimulaattorin laajemmasta hyödyntämisestä liikenneajo-opetuksessa sekä vaikeissa olosuhteissa ajamisen harjoittelussa. Kokeilun tutkimuksellista puolta on johtanut emeritusprofessori Valde Mikkonen. Tulokset simulaattorin nykyistä laajemmalle käytölle ovat myönteisiä. Toimivuusnäyttöjä simulaattorin käytöstä on 1 ½ vuoden ajalta. Valtakunnallisesti n. 6000 oppilasta on suorittanut simulaattorissa ajotunneista puolet nykyisten vaatimusten mukaisesta ajo-opetumäärästä. Tämän lisäksi vaikeissa olosuhteissa ajamisen opetuksen on voinut suorittaa simulaattorissa ajoharjoittelurataopetuksen sijasta. Simulaattorissa ajoharjoittelua on suoritettu kokeilun aikana yhteensä n. 90 000 tuntia. Olemme kehittäneet digitalisaatiota hyödyntävän palvelukonseptin toimialalle. Simulaattoripalvelulla on sama kehityskaari, kuin etäteoriaopetuskokeilun. Kuluttajat valitsevat palvelun hyvien oppimistulosten lisäksi myös helppoudesta ja edullisuudesta johtuen.

CAP-Group Oy ehdottaa, että simulaattorin käyttöä ei rajoitettaisi lakisääteisen ajo-opetuksen osalta 21 §:ssä ehdotetun mukaisesti.

Asetusluonnos ei tue parhaalla mahdollisella tavalla oppilaiden yksilöllisiä polkuja ajokortin hankkimiseksi, koska simulaattoriopetuksen määrää rajoitetaan luonnoksen 21 §:ssä. Luonnoksen 21 §:ssä ehdotetaan, että auton ajokorttia suoritettaessa luokkakohtaisesta kymmenestä ajotunnista vain viisi voitaisiin antaa simulaattorilla. **Opetuksen toteuttamisen tulee olla mahdollisimman yksilöllistä, eikä auton ja simulaattorin suhdetta ole ajo-opetuksen antamiseksi tarpeellista säädellä. Ehdotamme, että vaatimus enintään puolet simulaattorilla kymmenestä tunnista poistetaan.** Todellisen ajotuntuman saavuttamiseksi oppilas harjoittelee kaikissa tapauksissa autolla ajamista dynaamisissa liikennetilanteissa. Autokoulut tuntevat vastuunsa liikenneturvallisuudesta uusien kuljettajien kouluttaessaan. Opetuksen vapaa toteutamistapa mahdollistaa myös edulliset palvelut kuluttajalle.

Pelkkien laitteiden vertaaminen toisiinsa antaa suppean käsityksen simulaattorista. Simulaattori on oppimisympäristö, jossa harjoitellaan käytännön ajotilanteita varten. Simulaattorilla opitaan perusajotuntuma (esim. ohjaus, vaihteet, polkimet ja muut hallintalaitteet). Oppimisympäristöön liittyy kiinteästi itseopiskelu, harjoittelun esittely, harjoittelu ja itsearviointi. Simulaattori antaa objektiivisen palautteen osaamistasosta, jota liikenneopettaja reaaliaikaisesti seuraa. Opetuksen henkilökohtaistaminen on rakennettu järjestelmään.

Autolla opitaan käytännön ajotuntuma ja sovelletaan simulaatiossa opittua tietoa liikennetilanteissa. Liikenneopettaja varmistaa aina kaikissa tapauksissa simulaattoriopetuksen siirtovaikutuksen autossa. Käytännössä auton ajotuntuma opitaan keskimäärin 2. ajotunnilla simulaattorilla aloitetun opetuksen jälkeen. Teoreettinen opetus vahvistuu simulaatiossa ja liikennetilanteiden ymmärtäminen on korkeammalla tasolla siirryttäessä simulaatiosta autoon.

Huomioitavaa on myös kaavailut suunnitelmat nopeudeltaan rajoitettujen henkilöautojen käytön sallimiseksi nuorille alle 18-vuotiaille kuljettajille. Esimerkiksi 16-vuotiaana aloittaneella kuljettajalla on kaksi vuotta ajokokemusta liikenteessä ennen auton B-luokan ajokorttia, jolloin nyt kevennetysti säädelty lakisääteisen opetuksen toteuttamistapa mahdollistaisi yksilöllisten tarpeiden mukaan räätälöidyt palvelut mahdollisimman edullisesti tulevissa muutoksissakin.

Ehdotamme lisättäväksi viranomaishyväksynnän lakisääteisessä ajo-opetuksessa käytettävälle simulaattorille. Simulaattorien standardisointi viranomaisen toimesta asettaisi laatukriteerit, jotka olisivat merkittäviä riittävien ajovalmiuksien varmistamiseksi ennaltaehkäisevän opetusmäärän vähentyessä. Tehtävä sopisi luontevasti Liikenteen turvallisuusvirastolle, eikä simulaattorin hyväksymisestä voitaisi katsoa aiheutuvan merkittävää hallinnollisen taakan kasvamista, koska käytännössä hyväksyttävien laitteiden määrä on Suomen kokoisessa markkinassa vain muutamissa laitteissa. Standardisointi lisäisi simulaation yleistä hyväksyttävyyttä ja antaisi kuluttajalle tiedon ajokorttiopetukseen parhaiten soveltuvasta simulaattorista. Huomioitavaa on, että kuluttajalla ei ole käytännössä mahdollisuutta vertailla eri simulaattoreita.

CAP- Group Oy
Pekka Kari
toimitusjohtaja
puhelin 040 552 6343